

vila, da niso D—ci imeli kaj žeti. Komur je taka nesreča znana, se bo res čudil, kako morejo ljudje čez 7 dni spet tako razsajati v pivnici, in bo vaščane nemarno in zanikerno ljudstvo imenoval; al v njih čast moremo reči, da jih je bilo le pet takih v kerčmi, od katerih se je krik in šum po celi vasi razlegal; bili so namreč kmetje, ki so imeli svoje polje zoper točo asekurirano, in ker so bili ravno dosti veliko odškodnine prejeli, so jo veseli prejetega denarja mahoma v pivnico potegnili in tu židane volje bili. Pa tudi več unih vaščanov, ki so po toči skorej ob vse poljske pridelke prišli, je prilezlo v pivnico, da bi žalost enmalo v vince potopili. V tem ko ti nesrečneži vsi žalostni in klaverni pri verčih za mizo sedé in molčé pijó, upije unih petero zavarovanih eden bolj od družega. Pojejo in ukajo na vse gerlo, tolčejo s pestmi ob mizo, da glaži po nji rožljajo, in uganjajo burke, da je gerdo; precej vampastemu oštirju so nastavljali včasih nogé, da se je memogredé spotikoval in dosti manjkalo ni, da ni na obraz padel in si ni svojega višnjevoga nosa potolkel.

Toda na svetu ne terpi nobena reč večno. Vino jih je pobodlo, da vekači omolknejo eden za drugim in položé svoje težke buče na mizo. Med tem pa se zdaj uni enmalo oživijo, katerim je toča veliko škodo napravila; vince jih je malo po malem tudi tako unelo, da so tudi začeli rogoviliti. Sperevega so se od prevelike škode pogovarjali, pozneje pa od uzrokov toče, ki so jih od vseh strani uganovali.

„Bendač, recite kar hočete, jez sem in ostanem pri tej misli, da je vse te nesreče le naš župan kriv. Dokler je oče Gregorec vremenu zvonil, nam ni toča nikoli polja poklestila. Letos pa se je župan vmes vtaknil in zvonjenje je bilo prepovedano, in lejte! zato nam je toča vse pokončala. Pri moji duši! da je to res“.

Tako je neki mož se ustil, ki so ga nezadovoljni vaščani največ obrajtali, in ki je bil pri vsakem shodu njih besednik. Bil je očiten sovražnik županov; zato so ga vsi tisti, katerim je bil župan tern v peti, tudi najbolj čislali. Kakor se pripoveduje, se je pa to njegovo sovražstvo zavoljo tega pričelo, ker župan ni hotel svoje hčere Barbke Dušakovemu sinu v zakon dati, s katerim sta si bila kakor pes in mačka. Mladi Dušak — Juri po imenu — je bil pisar na grajšini in je že delj časa županovo Barbko štimal. Dokler sta si bila očeta prijatla, je hodil mladi šri-barček očitno v županovo hišo in je lepo in bogato Barbko snubil; ko pa sta se očeta sperla, je zahajal k županovim le takrat, ko ni bilo očeta domá, ali pa le zvečer. Barbka je mladega Dušaka res rada imela in ker je oče to vidil, je ni silil, da bi bila bogatega starega vdovca vzela.

„Res je, Dušak, kar pravite“ — mu eden njegovih sosedov v besedo seže — „po mojih mislih se moramo za to reč brez pomude potegniti, da se bo vremenu spet zvonilo, ker se utegne kmali spet kaka huda ura poverniti, in nam še to pokončati, kar je zdaj ostalo.“

„Župan je terda buča, in kaj tacega kratko in malo nikdar ne bo pripustil“ — je drugi zakročil.

„Kako nek bi se dala tedaj ta stara šega spet upeljati?“ je več sosedov ob enem poprašalo.

„Župana moramo prisiliti, da z lepo stori, kar hočemo, — Dušak zakriči — če pa noče, bomo pa mi sami zvoniti dali. Jez mislim, da je zdaj ravno pravi čas k županu iti in se za to reč potegniti, ker se je jelo nebo že spet oblačiti, in v kakih minutah se utegne nevihta spet čez našo vas privleči“.

Ta beseda je bila vsem že precej naterkanim vaščanom po volji, in ker so se res černi oblaki na nebesu prikazali in je soparica napovedovala hudo uro, ustanejo vsi izza mize in pravijo Dušaku, naj jih k županu pelje.

Ko bi trenil, ni bilo v kerčmi nobenega družega kakor kerčmar in unih pet kmetičev, kateri so imeli polje pred točo zavarovano in so zdaj vsi po versti smerčali, da je bilo kaj.

(Dal. sl.)

Naj „Novice“, ktere se vseskozi poganjajo tudi za blagor kmečkih ljudi in za miloserčnost do uboge živine, odpró spet enkrat černe bukve in zapišejo va-nje grozno prigodbo, ki se je pripetila te dni v Bohinji. Bila je neka kobila na porodu, pa ni mogla storiti. Namesto, da bi bili po kakega zvedenega človeka šli, pokličejo znanega mažaka Jožeta Menčegarja iz stare fužine. Nogo žbetovo je vidil spred ležati, pa še vedil ni, ali je prednja ali zadnja, — 5 ur so ubogo žival martrali — šest jih je po njegovi komandi uleklo, tako, da so iz kobile odtergali nogo žbetu in ste kobila in žebe konec vzele. Marsiktero škodo je ta „kunštni“ človek pri bolni živini že napravil, — tabart je pa kaj očitno pred vsem svetom pokazal svojo „kunšt“, da so spregledali zdaj tudi tisti, ki so temu bahaču dozdej verjeli. Pri tej kobili, ktero bi bil podučen živinozdravnik gotovo otel nevarnosti, ako bi bil žbetu nogo nazaj spravil in ga v maternici na pravo stran obernil, si je mazač sam dal pečát, koliko vé in koliko zná. Če ga lastnik kobile ne toži za veliko škodo, ki mu jo je naredil, je vendar misliti, da ga bo slavna gosposka, ako za to prigodbo zvé, kaznovala saj za to, da je živino tako strašno terpinčil. Vi pa, ki imate bolno živino, le tecite k njemu, da bo po svoji „kunšti“ skusil, ako bo mogel, vam živino končati; al povemo vam, da še vselej tega ne bo mogel, ker je včasih sama živinska natura tako močna, da premaga bolezen pa še neumnega mazača poverh! Le tecite k njemu; iz matere odtergana noga mu je pisala patent živinodertnika!

Eden, kteremu se gospodarji pa tudi njih živina smili.

Spomini.

11. avgust 1851.

+×+. „Oj vakance, oj vakance, hajd čez klance na gibance!“ In ven je vrelo pri vseh mestnih vratih. Oj vi lepi, veseli časi! Kako ponosno smo peli že v prvi latinski šoli dijaško pesem: „a, a, a, laeta sunt tempora“. Je vendar enkrat prišel, — kaj! — prilezel počasen kot slinov polž toliko zaželjeni dan, ko smo imeli „forlezungo“. Že prejšen večer so priderdrali očetje od vseh vetrov po svoje „drage“ sinčke; tudi nektera skerbna mati ali nepoterpna in radovedna sestra je prišla, ki Toneta ali Anžeta že celih deset mescov ali saj od velike noči z nobenim očesom vidila ni. — Kako smo hiteli spravljati na voze svoje skrinjice in punkelce, ki so bili že, Bog vé! kako dolgo — nabasani in navezani. Vozovi so, se vé da, stali zunaj pred muto, ali pri „Boštjanu“ ali pri „Gospodariču“, kar jih je bilo učencov iz gornje strani, so s plavcom (flosarjem) večidel pešč šli. —

In spričo v roki se nobeden več ni ozerl nazaj; kteri so se vkup peljali na enem vozu, so jo pobrisali vkup, ukaje, da bojo jutri ali morebiti že drevi sopet vidili, kar je duša gledala vsako ubogo noč v sanjah: sladko domačijo in vse njene premile, nedopovedljive zaklade. In voziček za vozičkom je odnesel po 4, 5, tudi več takih srečnih serc.

In domá! Oh, če je že siva tvoja glava in ti je serce že oterpnelo v bojih, čmernostih in strupnih zvijačah življenja, — če ti je merzla proza jeklene službe že vzela vso prijaznost in veselje do njega, — če se spomniš, kako je bilo, ko si pervikrat po dolgi ločitvi sopet zagledal obličje ljube matere in drugih domačih, in si nesel vesel svojo spričo precej drugi dan fajmoštru in kaplanu in učeniku svojega kraja in so te tako lepo pohvalili, še menda rekli pri kosilu ti ostati, — in prvo nedeljo, ko sta z materjo k zjutranjem opravilu šla (se ve da si že imel dolgo suk-njico in šiltasto kapo) — oh kako so te vendar mati gledali s tihim ponosom in preserčnim veseljem, ki jim je sedelo na ustih in v očeh, in prerajtovali so že menda,